Τις προοπτικές ακόμα στενότερης συνεργασίας σε όλους τους τομείς αναδεικνύει με τη σημερινή συνέντευξή του στην «Κ» ο πρεσβευτής του Ισραήλ στην Αθήνα Γιόσι Αμράνι, με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων, από τις 21 Μαΐου 1990, όταν επί κυβερνήσεως Κωνσταντίνου Μητσοτάκη θεμελιώθηκαν πλήρεις διπλωματικές σχέσεις ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ. Ο κ. Αμράνι τονίζει ότι υπάρχουν εντατικές διαπραγματεύσεις ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ για ευκολότερη μετακίνηση τουριστών ανάμεσα στις δύο χώρες. Οπως λέει οι δύο χώρες «πέτυχαν» αλλά δεν θα αναλάβουν περιττούς κινδύνους και επισημαίνει ότι το άνοιγμα θα γίνει με τρόπο που θα διασφαλίζει την υγεία. Ο κ. Αμράνι αναφέρεται, επίσης, στην ανάγκη ακόμα στενότερης αμυντικής συνεργασίας, υπογραμμίζοντας, μάλιστα, ότι μετά την εκμίσθωση Ισραηλινών UAV από την Αθήνα δρομολογούνται και άλλα προγράμματα. Επιπλέον εκφράζει την ελπίδα του για την επιτυχή ιδιωτικοποίηση της ΕΛΒΟ, ενώ τονίζει ότι το Ισραήλ είναι έτοιμο για στενότερη συνεργασία στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας.

– Την περασμένη Πέμπτη συμπληρώθηκαν 30 χρόνια πλήρων διπλωματικών σχέσεων ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ. Διανύσαμε πολύ δρόμο από τότε. Ποιο είναι το μέλλον;

Νομίζω ότι μπορούμε να κοιτάμε το παρελθόν με μια αίσθηση περηφάνιας για όσα έχουν επιτευχθεί. Νομίζω ότι τώρα μπορούμε να εντοπίσουμε τις προκλήσεις, να σκεφθούμε μαζί στο πώς, μέσω της συνεργασίας, μπορούν να εξυπηρετηθούν τα εθνικά συμφέροντά μας αλλά και η σταθερότητα στην περιοχή. Και υπάρχει σίγουρα το άμεσο πεδίο της Ανατολικής Μεσογείου που είναι η γειτονία του Ισραήλ και τμήματος της γεωγραφίας της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης. Η Ευρώπη έχει ενδιαφέρον για το Ισραήλ. Το εμπόριό μας πάει στην Ευρώπη, οι πολιτισμικές, ακαδημαϊκές και επιστημονικές σχέσεις μας είναι κυρίως με την Ευρώπη και πρέπει να αναπτύξουμε μια στρατηγική για τη βελτίωση της εθνικής ισχύος κάθε χώρας.

– Ξεχωρίζετε κάποια στιγμή σε αυτά τα 30 χρόνια σχέσεων;

Δεν μπορώ να διαλέξω μία, διότι υπάρχουν αρκετές στιγμές. Η χημεία ανάμεσα στους ανθρώπους, ακούς εβραϊκά στην οδό Ερμού, οι Ισραηλινοί λατρεύουν την ελληνική μουσική, το φαγητό, τον πολιτισμό. Νομίζω ότι η συνολική ατμόσφαιρα είναι πολύ θετική. Σε πολιτικό επίπεδο υψηλού συμβολισμού είναι η πρώτη συνάντηση ανάμεσα στους πρωθυπουργούς Γιώργο Παπανδρέου και τον Μπέντζαμιν Νετανιάχου, μετά η χημεία ανάμεσα σε Ισραήλ και Ελλάδα κατά την περίοδο Τσίπρα στη διακυβέρνηση και, φυσικά, η τριμερής Σύνοδος Κορυφής της 2ας Ιανουαρίου. Αλλά αυτή η πολιτική πλευρά είναι η εμφανής. Ως διπλωμάτης, ως κάποιος που παρακολουθεί τις ελληνοϊσραηλινές σχέσεις μπορώ να πω ότι υπάρχει πια μια διαφορετική νοοτροπία. Σε αυτή τη χώρα το Ισραήλ αντιμετωπίζεται ως εταίρος, ως σύμμαχος ως χώρα-μοντέλο για την οικονομική και την επιστημονική ανάπτυξη. Και οι συνάδελφοί μου στο Ισραήλ εκτιμούν την Ελλάδα ως χώρα-

Phoca PDF

μοντέλο για τη συνεργασία, με την ειλικρίνεια και τη ζεστασιά του ελληνικού λαού προς τους Ισραηλινούς.

– Τι γίνεται μετά την πανδημία; Στο σκέλος του τουρισμού θα βλέπατε έναν «πράσινο διάδρομο» ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ, όπου οι επισκέπτες θα μπορούσαν να μετακινούνται ελεύθερα ανάμεσα στις δύο χώρες;

Πρέπει να πω ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας υπήρχαν ανοιχτοί δίαυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στις δύο χώρες, σε επίπεδο πρωθυπουργών, υπουργών Υγείας και όχι μόνο. Ελλάδα και Ισραήλ είναι δύο επιτυχημένες ιστορίες χωρών που κατόρθωσαν να πολεμήσουν και να περιορίσουν τον κορωνοϊό. Οι αριθμοί το αποδεικνύουν αυτό. Για να αρχίσουν ξανά πτήσεις και ο τουρισμός θα πρέπει να ακολουθήσουμε όσα υπαγορεύει η νέα πραγματικότητα. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρξει ένα συγκεκριμένο υγειονομικό πρωτόκολλο. Ξεκινήσαμε ήδη την προηγούμενη εβδομάδα ανταλλαγές απόψεων επαγγελματιών για θέματα υγείας, τουρισμού, αεροπλοΐας, αεροδρομίων, αλλά και διπλωματών σχετικά με το μοντέλο που θα μας επιτρέψει να ανοίξουμε τις πόρτες. Θα κάνουμε κάποια πειραματικά βήματα. Δεν θα έχουμε αύριο ανοιχτή τουριστική σεζόν στην Ελλάδα ή στο Ισραήλ. Θα πρέπει να διατηρήσουμε κάποιους συγκεκριμένους αριθμούς ώστε να περιορίσουμε οποιαδήποτε πιθανότητα μελλοντικής «έκρηξης» του ιού. Πετύχαμε, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα πάρουμε μη αναγκαία ρίσκα. Η κοινή προσπάθειά μας δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, αλλά είμαστε πλήρως δεσμευμένοι σε αυτή.

– Θα λέγατε ότι ο αντισημιτισμός στην Ελλάδα έχει μειωθεί;

Θα υποδεχόμουν κάθε προσπάθεια επιμόρφωσης της κοινής γνώμης και σίγουρα την πρώτη απόφαση της κυβέρνησης του πρωθυπουργού Μητσοτάκη να υιοθετήσει τον ορισμό του αντισημιτισμού της Διεθνούς Ενωσης Μνήμης του Ολοκαυτώματος και φυσικά τη μνημόνευση της Διεθνούς Ημέρας Ολοκαυτώματος. Ο πρωθυπουργός και πολλοί υπουργοί επισκέφθηκαν το Αουσβιτς, σε όλη την Ελλάδα γίνονται εκδηλώσεις μνήμης. Είναι πολύ σημαντικά βήματα όλα αυτά. Είναι σημαντικά αλλά δεν θα είναι ποτέ αρκετά, πρέπει να παλέψουμε ενάντια σε κάθε έκφραση άγνοιας, προκατάληψης, φανατισμού και ξενοφοβίας.

– Σε όρους στρατηγικής συνεργασίας πώς θεωρείτε ότι θα κινηθούν οι δύο χώρες, ιδιαίτερα μετά την αναγκαστική απόσταση που επέβαλε η πανδημία;

Επειτα από χρόνια πολιτικής αστάθειας υπάρχει πλέον μια νέα κυβέρνηση που ορκίστηκε πριν από λίγες ημέρες στην Ιερουσαλήμ. Η πρώτη προτεραιότητα είναι η καταπολέμηση των επιπτώσεων του κορωνοϊού. Ελπίζω ότι στο πλαίσιο της 30ής επετείου θα επαναφέρουμε τις άμεσες επαφές ανάμεσα στους δύο πρωθυπουργούς και την πολιτική ηγεσία των δύο χωρών, ιδιαίτερα τους υπουργούς Αμυνας, Εξωτερικών, Οικονομίας και Ενέργειας, ώστε να ενισχύσουμε τη διμερή σχέση. Η εταιρική σχέση μας συμβάλλει στη σταθερότητα και στην ευημερία και δεν στρέφεται εναντίον κανενός. Είναι αμοιβαία επωφελής για εμάς και για την περιοχή. Θα έδινα έμφαση στην επανέναρξη συναντήσεων ανάμεσα στις δύο

Phoca PDF

ηγεσίες και κυβερνήσεις, στην επάνοδο και ενίσχυση της τριμερούς συνεργασίας και προσοχή στην περιφερειακή πλευρά της συνεργασίας μας. Θέλουμε να επεκτείνουμε τη στρατηγική σχέση από στρατιωτικές ασκήσεις σε μια πολιτική συνεργασία που θα ενισχύει τα αμοιβαία συμφέροντά μας.

Η Ελλάδα μπορεί να ηγηθεί περιφερειακών σχημάτων

– Αυτό σημαίνει ευθυγράμμιση σε θέματα που αφορούν κυρίως την περιοχή...

Θεωρώ ότι η Ελλάδα έχει ρόλο στην περιοχή. Ιστορικό. Η ελληνική επιρροή γυρνάει πίσω αιώνες αν όχι χιλιετηρίδες. Η Ελλάδα ανέπτυξε πολύ στενές σχέσεις με τις γειτονικές, μετριοπαθείς αραβικές χώρες. Πρέπει να σκεφτούμε πώς θα επεκτείνουμε αυτή την εμβέλεια, να τη μετατρέψουμε σε περιφερειακή συνεργασία, σε στοίχιση και με όσα έγιναν στο Κάιρο νωρίτερα, με τη δημιουργία του Φόρουμ Φυσικού Αερίου της Ανατολικής Μεσογείου. Εντός του φόρουμ συνεργάζονται χώρες που συνήθως δεν έχουν διπλωματικές σχέσεις. Συνεργαζόμαστε με την Παλαιστίνη και άλλες χώρες στο φόρουμ. Αν επιτύχουμε στη δημιουργία περιφερειακών σχημάτων, ίσως η Ελλάδα μπορεί να ηγηθεί, ακολουθώντας μια προσέγγιση που θα περιλαμβάνει και δεν θα αποκλείει χώρες. Αν συμπεριλάβουμε χώρες σε αυτά τα σχήματα περιφερειακής συνεργασίας μπορούμε να δημιουργήσουμε μια νέα πραγματικότητα στην περιοχή, συνεργασίας και όχι εχθρότητας.

– Ο «ελέφαντας στο δωμάτιο» είναι μάλλον η Τουρκία, η οποία είναι ένας σημαντικός περιφερειακός παράγοντας. Μπορεί να περιληφθεί σε αυτά τα σχήματα;

Δεν θα αναφερόμουν σε καμία χώρα ως «ελέφαντα». Κάθε χώρα είναι αξιοσέβαστη και αξίζει σεβασμό και τιμή, αλλά θα θέλαμε να φτιάξουμε ένα φόρουμ συνεργασίας. Και πρέπει να επιβεβαιώσουμε ότι αυτή η συνεργασία θα επιτύχει. Κάθε χώρα που μπορεί να διαδραματίσει θετικό, εποικοδομητικό ρόλο θα έπρεπε να συμπεριληφθεί, αυτή είναι η άποψή μας. Ο στόχος είναι να δημιουργήσουμε οργανισμούς συνεργασίας, όχι όμως πάνω από πολιτικές διαμάχες. Δεν θέλουμε να μετατρέψουμε το πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας σε ένα άλλο φόρουμ ανταλλαγής κατηγοριών που θα καταλήξει σε πολιτική διαμάχη.

– Πριν από λίγες ημέρες ολοκληρώθηκε συμφωνία εκμίσθωσης UAV ανάμεσα στην Αθήνα και την Ιερουσαλήμ. Βλέπετε την αμυντική συνεργασία να επεκτείνεται;

Πρέπει να επαναληφθούν επισκέψεις των υπουργών Αμυνας και μία από τις βασικές προτεραιότητες στην ατζέντα είναι να γίνονται συναντήσεις της ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων. Δρομολογούνται ορισμένες συμφωνίες αμυντικών προμηθειών, αλλά δεν θα περιόριζα τη στρατιωτική ή στρατηγική συνεργασία μόνο στις προμήθειες και κάποιες ασκήσεις. Πιστεύω ότι μπορούμε να επωφεληθούμε από τη συνεργασία, είμαι υπερήφανος για το ότι η Ελλάδα εκπροσωπεί το Ισραήλ στο ΝΑΤΟ.

Phoca PDF

– Εννοείται, ακόμα και βιομηχανική συνεργασία;

Υπάρχει πιθανότητα συνεργασίας στην ανάπτυξη αμυντικής βιομηχανίας. Το Ισραήλ έχει αρκετή εμπειρία, μπορούμε να απευθυνθούμε σε διαφορετικές αγορές. Οι ελληνικές Ενοπλες Δυνάμεις έχουν τη δική τους πολιτική προμηθειών και ανάγκες. Είμαστε πρόθυμοι να συνεργαστούμε, υπάρχουν διαρκείς επαφές ανάμεσα στις δύο χώρες και ελπίζω ότι θα ολοκληρωθούν με περισσότερα συμβόλαια σαν αυτό που υπεγράφη πριν από λίγες εβδομάδες.

– Υπάρχει ισραηλινό ενδιαφέρον για την Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ). Βλέπετε να καταλήγουν οι συζητήσεις αυτές σε συμφωνία το προσεχές διάστημα;

Οπως είπα, υπάρχει ενδιαφέρον για την ενίσχυση της στρατιωτικής και αμυντικής συνεργασίας. Η ισραηλινή αμυντική βιομηχανία είναι παρούσα στη χώρα. Πιστεύουμε ότι αυτή η συνεργασία, χωρίς να μπαίνω σε λεπτομέρειες, είναι αμοιβαία επωφελής. Εχουμε τα συστήματα, τη δυνατότητα και τη βούληση να συνεργαστούμε έχοντας ένα μέρος της παραγωγής στην Ελλάδα. Αν η Ελλάδα επιθυμεί να αναπτύξει τη βιομηχανία της και να εργαστεί με το Ισραήλ για να φθάσει σε νέες αγορές, ακόμα καλύτερα. Οσο για την ΕΛΒΟ, ελπίζω όταν οι προσπάθειες ιδιωτικοποίησης ολοκληρωθούν, η ελληνική οικονομία και η εθνική ισχύς να ωφεληθούν.

ΠΗΓΗ: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 26.5.2020

Phoca PDF